

Формуляр за частична предварителна оценка на въздействието*

(Приложете към формуляра допълнителна информация/документи)

Институция: Министерство на образованието и науката	Нормативен акт: Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Наредбите за държавни изисквания за придобиване на висше образование на образователно-квалификационна степен „бакалавър” и „магистър” по специалности от регулираната професия „Инженер в инвестиционното проектиране”.
За включване в законодателната/ оперативната програма на Министерския съвет за периода: 01.01.2017 г. – 30.06.2017 г.	Дата: 03.07.2017 г.
Контакт за въпроси: Йосиф Нунев	Телефон: 0889952555

1. Дефиниране на проблема

1.1. *Кратко опишете проблема и причините за неговото възникване. Посочете аргументите, които обосновават нормативната промяна.*

Настоящата частична предварителна оценка на въздействието на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Постановление № 318 на Министерския съвет от 24 ноември 2016 г. за приемане на Наредба за държавните изисквания за придобиване на висше образование на образователно-квалификационна степен „бакалавър“ по специалности от регулираната професия „Инженер в

инвестиционното проектиране“ и на Наредба за държавните изисквания за придобиване на висше образование на образователно-квалификационна степен „магистър“ по специалности от регулираната професия „Инженер в инвестиционното проектиране“ (обн., ДВ, бр. 96 от 02.12.2016 г.) (за кратко: Постановление) е извършена в подкрепа на съвместните усилия на Министерството на образованието и науката и заинтересованите страни за стимулиране на висше образование, което да отговори на изискванията и потребностите на икономиката/пазара на труда.

В съществуващата правна уредба са налице следните предизвикателства:

1. първото предизвикателство е липсата на нормативни изисквания към обучението в професионални направления „Машинно инженерство“ и „Хранителни технологии“ и се отнася до връзката между висшето образование и потребностите на пазара на труда;
2. второто предизвикателство е в правното регламентиране на предложения терминологичен апарат, свързан със специалностите от регулираната професия „Инженер в инвестиционното проектиране“;
3. третото предизвикателство е свързано с оптимизирането на минималния хорариум на дисциплините в части „Конструктивна“, „Организация и изпълнение на строителството“ и „Транспортно строителство и транспортни съоръжения“.

1.2.1. Опишете какви са проблемите в прилагането на съществуващото законодателство или възникналите обстоятелства, които налагат приемането на ново законодателство.

В основата на мотивацията за приемане на Постановлението е стремежът на държавата да осигури и гарантира високо качество на обучението по специалности, водещи до упражняването на регулирани професии.

Приемането на Постановлението се налага въз основа на следните обстоятелства:

1. необходимост от терминологични уточнения;
2. потребност от оптимизиране на минималния хорариум на дисциплините в части „Конструктивна“, „Организация и изпълнение на строителството“ и „Транспортно строителство и транспортни съоръжения“

3. необходимост от съобразяване с актуалните световни тенденции в образованието в областта на инвестиционното проектиране, както и на изискванията на Закона за камарите на архитектите и инженерите в инвестиционното проектиране и други подзаконовни нормативни актове, свързани с тази сфера.

1.2.2. Посочете възможно ли е проблемът да се реши в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности (например съвместни инспекции между няколко органа и др.).

Идентифицираният проблем е възможно да се реши чрез приемане на Постановлението.

1.3. Посочете дали са извършени последващи оценки на нормативния акт или анализи за изпълнението на политиката и какви са резултатите от тях?

Не са извършени последващи оценки на нормативния акт.

2. Цели

Посочете целите, които си поставя нормативната промяна, по конкретен и измерим начин и график, ако е приложимо, за тяхното постигане. Съответстват ли целите на действащата стратегическа рамка?

Целта на приемането и действието на Постановлението е да се гарантира високо качество на обучението по отделните части на инвестиционния проект, особено в част „Технологична“ и е свързана с добавянето на две професионални направления в нея – „Машинно инженерство“ и „Хранителни технологии“. Към момента двете направления не са включени в наредбите, но в тях също се подготвят специалисти, упражняващи професията „Инженер в инвестиционното проектиране“, като обществото и икономиката имат остра нужда от специалисти, подготвяни в тях.

Едновременно с това се цели официализирането на предложените конкретни терминологични уточнения, както и оптимизирането на минималния хорариум на дисциплините в части „Конструктивна“, „Организация и изпълнение на строителството“ и „Транспортно строителство и транспортни съоръжения“.

Осъществяването на целите на Постановлението ще създаде благоприятни условия за

постигане на цел 3 „Изграждане на устойчива и ефективна връзка между висшите училища и пазара на труда и постигане на динамично съответствие между търсенето и предлагането на специалисти с висше образование“ на Стратегията за развитие на висшето образование в Република България за периода 2014 – 2020 г.

3. Идентифициране на заинтересованите страни

Посочете всички потенциални засегнати и заинтересовани страни, върху които предложението ще окаже пряко или косвено въздействие (бизнес в дадена област/всички предприемачи, неправителствени организации, граждани/техни представители, държавни органи, др.).

Приемането и действието на Постановлението ще има пряко въздействие спрямо следните заинтересовани страни:

1. висши училища като институции в системата на висшето образование - в конкретика: висши училища, обучаващи студенти по специалности, водещи до упражняването на регулираната професия „Инженер в инвестиционното проектиране“: Варненски свободен университет „Черноризец Храбър“, Висше строително училище „Любен Каравелов“ – София, Висше транспортно училище „Тодор Каблешков“ – София, Нов български университет – София, Технически университет – София, Университет по архитектура, строителство и геодезия – София, Университет по хранителни технологии – Пловдив, Химикотехнологичен и металургичен университет – София, Шуменски университет „Епископ Константин Преславски“ и други;
2. студенти, докторанти, преподаватели в посочените висши училища.

Постановлението ще окаже косвено въздействие и върху други заинтересовани страни: бизнес, публични институции като Министерство на образованието и науката, Министерство на регионалното развитие и благоустройството, Камарата на инженерите в инвестиционното проектиране, Национална агенция за оценяване и акредитация (НАОА), научни организации, работодатели, граждани.

Предвид посочените обстоятелства, проектът на Постановление е разработен с участие на широк кръг заинтересовани страни.

4. Варианти на действие

Идентифицирайте основните регулаторни и нерегулаторни възможни варианти на действие от страна на държавата, включително варианта "без действие"

Във връзка с необходимостта от приемане на Постановлението са налице следните варианти на регулативна намеса:

Вариант 0 – да не се прави нищо (нулев вариант);

Вариант 1 – предприемане на регулаторна намеса.

Вариант 0. Нулевият вариант означава да не се предприема нищо. Този подход се основава на позицията, че идентифицираният проблем може да се разреши без регулативна намеса. Ако не се предприемат никакви действия, ще продължат да са налице затруднения, свързани с обучението в част „Технологична“ от инвестиционния проект и по-конкретно с двете професионални направления – „Машинно инженерство“ и „Хранителни технологии“, които към момента не са включени в наредбите. Едновременно с това ще продължат проблемите, свързани с приетата терминология, както и липсата на оптимизиран минимален хорариум на дисциплините в части „Конструктивна“, „Организация и изпълнение на строителството“ и „Транспортно строителство и транспортни съоръжения“. Това от своя страна е свързано със затруднения при признаването на правоспособност за упражняване на регулираната професия „Инженер в инвестиционното проектиране“.

Липсват субективни и обективни данни, въз основа на които да се предположи, че проблемът може да се разреши без предприемане на никакви действия. Поради гореизложеното Вариант 0 в конкретния случай не е ефективен и е необходимо да се отхвърли.

Вариант 1 – предприемане на регулаторна намеса. Постановлението ще създаде нормативни условия за действието на механизъм, чрез който се:

1. гарантира високо качество на обучението в професионални направления „Машинно инженерство“ и „Хранителни технологии“ и ще се улеснят процедурите, свързани с признаването на правоспособност и осигуряване на възможност за практикуване на професията „Инженер в инвестиционното проектиране“;
2. регламентират предложените терминологични уточнения;
3. оптимизира минималният хорариум на дисциплините в части „Конструктивна“, „Организация и изпълнение на строителството“ и „Транспортно строителство и транспортни съоръжения“.

Предложеният проект на акт няма да доведе до пряко и/или косвено въздействие върху държавния бюджет.

Поради посоченото дотук Вариант 1 – предприемане на законодателни мерки, следва

да се приеме като необходим и възможен.

5. Негативни въздействия

Опишете качествено (при възможност - и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални, екологични и други негативни въздействия за всеки един от вариантите, в т.ч. разходи (негативни въздействия) за идентифицираните заинтересовани страни в резултат на предприемане на действията. Пояснете кои разходи (негативни въздействия) се очаква да бъдат второстепенни и кои да са значителни.

При Вариант 0 – не се предприемат никакви действия. При прилагането на нулев сценарий запазването на наличната към момента нормативна уредба създава предпоставки за рискове и отрицателни последици в социален и икономически аспект. Отчита се риск от задълбочаване на трудностите и противоречията, произтичащи от съществуващото несъответствие между висшето образование и потребностите на бизнеса и на публичните институции.

Крайните потърпевши от това развитие ще бъдат висшите училища, обучаващи студенти по специалности, водещи до упражняването на регулираната професия „инженер в инвестиционното проектиране”.

Съществуващата нормативна уредба относно обучението в част „Технологична“ от инвестиционния проект и по-конкретно с професионални направления – „Машинно инженерство“ и „Хранителни технологии“, които към момента не са включени в наредбите, ще продължи да поражда затруднения относно създаване на устойчива връзка между висшето образование и пазара на труда.

Настоящата терминология, както и липсата на оптимизиран минимален хорариум на дисциплините в части „Конструктивна“, „Организация и изпълнение на строителството“ и „Транспортно строителство и транспортни съоръжения“ ще създаде затруднения в обучението на студентите в посочените висши училища. Това от своя страна е свързано със затруднения при признаването на правоспособност за упражняване на регулираната професия „Инженер в инвестиционното проектиране“.

Прилагането на нулев сценарий ще окаже негативно въздействие и върху студенти, докторанти и преподаватели, като най-значимите негативни последици за тях ще

бъдат свързани със затруднения при признаване на придобитата квалификация и достъпа до пазара на труда.

Липсата на нормативни изисквания към обучението създава съществени затруднения и за Камарата на инженерите в инвестиционното проектиране като орган за признаване на правото за упражняване на регулираната професия. Отражения в отрицателен аспект ще има и върху други заинтересовани страни – бизнес и публични институции, като потребители на високообразовани, проактивни и мотивирани специалисти, подготвяни в специалностите от регулираната професия „Инженер в инвестиционното проектиране”.

Запазването на настоящото положение няма да окаже отрицателно въздействие върху екологичното равновесие и няма да доведе до промяна в административните тежести за бизнеса.

Вариант 1 – предприемане на регулаторна намеса. При проучванията и анализите в процеса на изготвяне на настоящата частична предварителна оценка на въздействието не са идентифицирани очаквани негативни ефекти в икономически и социален план при предприемане на регулаторна намеса (приемане на Постановлението).

Прилагането на Вариант 1 няма да доведе до отрицателни ефекти относно екологичното равновесие, както и до промяна в административните тежести за бизнеса.

6. Положителни въздействия

Опишете качествено (при възможност - и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални, екологични и други ползи за идентифицираните заинтересовани страни за всеки един от вариантите в резултат на предприемане на действията. Посочете как очакваните ползи кореспондират с формулираните цели.

При Вариант 0 – неприемане на действия – не се очакват положителни въздействия. Липсата на нормативни изисквания към обучението не гарантира осигуряването на високо качество на образованието за специалностите от регулираната професия „Инженер в инвестиционното проектиране”.

При Вариант 1 – регулативна намеса. Приемането и прилагането на

Постановлението ще окажат позитивно въздействие в социален и икономически план.

Позитивните въздействия на Постановлението се свеждат до следното:

1. гарантира се високо качество на обучението в професионални направления „Машинно инженерство“ и „Хранителни технологии“;
2. улесняват се процедурите, свързани с признаването на правоспособност и осигуряване на възможност за практикуване на професията „Инженер в инвестиционното проектиране“;
3. регламентира се прецизна терминология;
4. оптимизира се минималният хорариум на дисциплините в части „Конструктивна“, „Организация и изпълнение на строителството“ и „Транспортно строителство и транспортни съоръжения“.

Усъвършенстваната нормативна уредба относно обучението в част „Технологична“ от инвестиционния проект и по-конкретно с професионални направления – „Машинно инженерство“ и „Хранителни технологии“, които към момента не са включени в наредбите, ще създаде благоприятни условия за създаване на устойчива връзка между висшето образование и пазара на труда.

Прецизираната терминология и оптимизираният минимален хорариум на дисциплините в части „Конструктивна“, „Организация и изпълнение на строителството“ и „Транспортно строителство и транспортни съоръжения“ следва да улеснят обучението на студентите в горепосочените висши училища. Това от своя страна ще улесни признаването на правоспособност за упражняване на регулираната професия „Инженер в инвестиционното проектиране“.

Приемането на Постановлението ще има позитивни ефекти и върху студенти, докторанти и преподаватели, като най-значимите положителни последици за тях ще бъдат свързани с улеснения при признаване на придобитата квалификация и достъпа до пазара на труда.

Наличието на нормативни изисквания към обучението ще улесни и Камарата на инженерите в инвестиционното проектиране като орган за признаване на правото за упражняване на регулираната професия. Отражения в позитивен аспект ще има и

върху други заинтересовани страни – бизнес и публични институции, като потребители на високообразовани, проактивни и мотивирани специалисти, подготвени в специалностите от регулираната професия „Инженер в инвестиционното проектиране”.

Ще се даде гаранция за защита на определени професии, които имат пряко отношение към живота и здравето на хората и са важни за икономическия и социалния живот на страната.

Прилагането на Вариант 1 няма да има негативни ефекти относно екологичното равновесие, както и няма да доведе до промяна в административните тежести за бизнеса.

В резултат на горепосоченото се налага извод, че Вариант 1 – регулаторна намеса (приемане на Постановлението) съдържа потенциал за изпълнение на политики за осъществяване на стратегическите цели в сферата на висшето образование в Република България, и по-конкретно: за изграждане на устойчива и ефективна връзка между висшите училища и пазара на труда и постигане на динамично съответствие между търсенето и предлагането на специалисти с висше образование.

7. Потенциални рискове

Посочете възможните рискове от приемането на нормативната промяна, включително възникване на съдебни спорове.

При извършените проучвания и анализи в процеса на изготвяне на настоящата частична предварителна оценка на въздействието не са идентифицирани рискове от приемането на Постановлението, включително възникване на съдебни спорове.

Екипът на Министерството на образованието и науката ежедневно работи в тясно сътрудничество с всички заинтересовани страни, за да се предотврати настъпването на евентуални негативни последици.

8.1. Административната тежест за физическите и юридическите лица:

Ще се повиши

Ще се намали

Няма ефект

Приемането и действието на Постановлението нямат ефект върху административната тежест за физическите и юридическите лица.

8.2. Създават ли се нови регулаторни режими? Засягат ли се съществуващи режими и услуги?

Приемането и действието на Постановлението не са свързани с нови регулаторни режими и не засягат съществуващи режими и услуги.

9. Създават ли се нови регистри?

Когато отговорът е „да“, посочете колко и кои са те:

Приемането и действието на Постановлението не са свързани със създаването на нови регистри.

10. Как въздейства актът върху микро-, малките и средните предприятия (МСП)?

Актът засяга пряко МСП

Актът не засяга МСП

Няма ефект

Постановлението ще има позитивен ефект върху микро-, малките и средните предприятия, тъй като се създават благоприятни условия в специалностите от регулираната професия „Инженер в инвестиционното проектиране“, и по-конкретно в двете професионални направления – „Машинно инженерство“ и „Хранителни технологии“, които към момента не са включени в наредбите, да се подготвят високообразовани, проактивни и мотивирани специалисти, от които бизнесът има необходимост.

11. Проектът на нормативен акт изисква ли цялостна оценка на въздействието?

Да

Не

Проучванията и анализите в процеса на извършване на настоящата частична предварителна оценка на въздействието показват, че проектът на Постановление не изисква цялостна оценка на въздействието.

12. Обществени консултации

Обобщете най-важните въпроси за консултации в случай на извършване на цялостна оценка на въздействието или за обществените консултации по чл. 26 от Закона за нормативните актове. Посочете индикативен график за тяхното провеждане и видовете консултациялни процедури.

Провеждането на обществени консултации се осъществява по чл. 26 от Закона за нормативните актове.

13. Приемането на нормативния акт произтича ли от правото на Европейския съюз?

Моля посочете изискванията на правото на Европейския съюз, включително информацията по т. 8.1 и 8.2, дали е извършена оценка на въздействието на ниво Европейски съюз, и я приложете (или посочете връзка към източник).

С проекта на Постановление на Министерския съвет не се въвеждат разпоредби от правото на Европейския съюз.

14. Име, длъжност, дата и подпис на директора на дирекцията, отговорна за изработването на нормативния акт:

Име и длъжност: Мария Фъртунова, директор на дирекция „Висше образование“

Дата:

Подпис:

В настоящата частична предварителна оценка на въздействието са нанесени промени съобразно становището на дирекция „Модернизация на администрацията“ в Министерския съвет.